Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII — Reus Dimecres 26 d' Octubre de 1898 — Núm. 3.732

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
a provincias trimestre. . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de...... TÓS

La que paga més contribució de la provincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó á casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

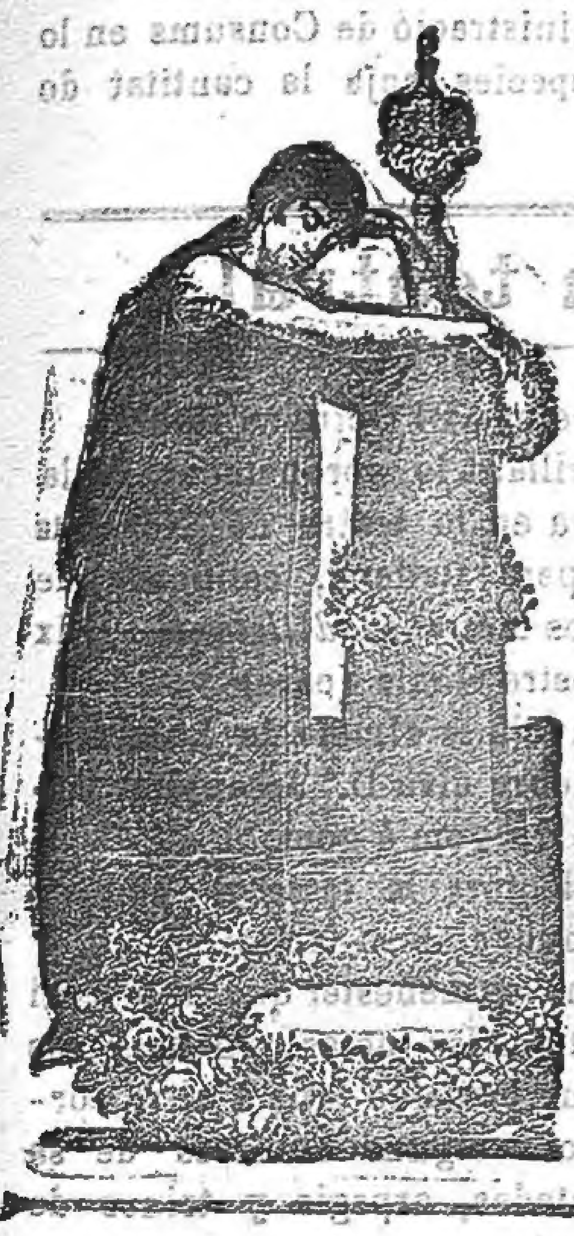

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpiñá

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en **coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons** de diferentas formes y classes, **creus, pensaments,** y altres **objectes artístichs** que en lo dia dels morts, selen colocarse sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras **brodadas, pintadas, y de paper,** destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

Nota.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

Secció doctrinal

Lo lliurecambi

Com coincidint ab la pretensió del Círcul Mercantil, de que s' estableixin las lleys aranzelarias de 1882, s' ha consultat ab lo Sr. Figuerola, per un periódich lliurecambista, sobre 'ls medis de regenerar l' Hisenda de la nació, y qual consultat y autor de las lleys aranzelarias de 1869, de las que emanan las de 1882, segueix creyent en la bondat dels principis del lliurecambi, ab lo fí de que no vagi prenent cos la idea de que nostras desditxas presents pugan desapareixer fentlas majors, y de que del error pot náixer la vanitat, y de la peste pot venir la salut, aném á veure las obras y 'ls miracles que portá á cap la ciencia lliurecambista, representada en los dos únichs Ministres d' Hisenda que han professat aqueixos principis, y que no obstant son fracás, continúan impenitents abrassats á ells; puig dels tres anys, desde 1868 á 1871, en que regiren la Hisenda espanyola lo Sr. Figuerola y 'l Sr. Moret, vintidós mesos y sis dias la regí 'l primer, y sis mesos y vuyt dias lo segon, perque 'ls cuatre mesos y disset dias que estigué al devant del Ministeri lo Sr. Ardanaz, no tingué temps més que pera fer una liquidació del estat de la Hisenda y quedar esverat de veure aquell desastre, dihent oficialment al país, que en un any de revolució anavan emesos títols del Deute públich, 1290 milions de rals per una part, 3660 milions per altre, y 2500 milions en bonos del Tresor.

Mes avans d' exposar las xifras que patentisan los desacerts y errors que varen cometre, y 'l desastre económich que originaren á la nació ab sa funesta gestió financiera y sas teorías lliurecambistas, que lo mateix dona que cubreixin los *dèficits* nacionals é internacionals ab recursos y productes del país que del extranjer, retém y emplassém á tots los partidaris del principi lliurecambista, á fer una liquidació de tots los pressupostos d' un sigle, pera demostrar que no se 'n trobará un semblant, ni en mitj de la guerra de la Independencia y primera y segona guerra civil, á qualsevol dels tres anys en que foren Ministres eixos dos lliurecambistas, en recaudar poch, en gastar molt, en emetre Deute y en tenir *dèficit*, lo qual s' ha cubert, se cubreix y 's cubrirá á costa del travall y suhor de las generacions futuras que no participaren d' aquells gastos ó derrotxes, puig ningú pretindrá que 's tingui per recurs ordinari lo que ingressá del producte del capital que hi havía que pagar interessos ó rédits per ell, com lo que procedía dels empréstits y de la desamortisació, puig lo primer, com lo crédit estava perdut é hi havía que donar molt Deute y rebre poch diner, costava un 10 per 100 d' interés, y 'l segon un 7 y mitj, mitjansant á que per cada 40 pessetas que rebía l' Estat procedents dels bens venuts á las Corporacions civils, los dava 100 pessetas en Deute perpétuo ab 3 per 100 d' interés anyal. Puig la desamortisació no fou altra cosa que un empréstit forsós si 's pagan los interessos als duenyos dels bens venuts, y si no, fou un engany ó altra cosa pitjor. Axís es que lo recaudat en aqueixos tres anys, pagant y no pagant interés pera cubrir los gastos ú obligacions del pressupost, fou:

ANYS	De recursos de contribucions é impóstos — Milions pessetas.	De Deute públich ab interés — Milions pessetas.	TOTAL recaudació. — Milions pessetas.
1868-69	393	353	746
1869-70	369	225	594
1870-71	381	301	682

Causa espant, y fins indignació, la torpesa d' eixos homes en no veure en un mes, en un any, altre y altre, que 'ls ingressos de las contribucions é impostos no cubrían la meytat de las obligacions que contreyan, á pesar de que 's vivía en pau y no 's prerturbava 'l sossego públich, sino per los visces y aclamacions que 'l poble enganyat per las promesas fetas, donava á la revolució y als homes que 'ls estavan empenyent y produhint aquells defectes que portaren la bancarrota y la total pérdua del crédit al extranjer.

Y ja que hem vist la procedencia de las recaudacions d' aqueixos aném á veure quinas diferencias hi hagué entre 'ls ingressos recaudats, que no procedían d' empréstits y sí de contribucions é impostos, y 'ls gastos que feren ó regoneguéren en dits tres anys.

ANYS	Gastos fets ó regoneguts. — Milions pessetas.	Recaudat de contribucions. — Milions pessetas.	DÉFICIT entre lo recaudat y lo gastat. — Milions pessetas.
1868-69	678	393	285
1869-70	750	369	381
1870-71	803	381	422

Y nosaltres, al exposar á la consideració del país los anteriors guarismes, no dihém com aquell grech que al temps de votár lo desterro de Arístides, digué que éll lo votava perque estava cansat de sentir anomenarlo sabi, just y virtuós, y sí qu' estém cansats de sentir anomenar economistas als que no ho son, y grans hisendistas á qui per sos actes demostrats per medi dels números apareixen petits pigmeos. Y si en los pressupostos nacionals resultaren *dèficits*, ab los principis lliurecambistas en los internacionals comercials resultaren los següents:

Déficit desde 1869 á 1872 ab lleys lliurecambistas — Pessetas.	Déficit desde 1877 á 1882 ab l'abolició de las lleys de 1869. — Pessetas.	Déficit desde 1882 á 1886 ab lo restabliment de la base 5.ª de la lley de 1869 — Pessetas
450 milions.	222 milions	528 milions.

Per los anteriors números se prova la influencia que exercían las lleys aranzelarias en los *dèficits* internacionals, puig baixan ó pujan, segons lo alt ó baix que estiguin las tarifas en las Aduanas, y encare 's veu millor are ab lo cambi, que tením ja un gran sobrant comercial internacional. Al llegir axó, alguns potser preguntin y diguin que no comprenen com ara que allavors ab gran *dèficit* comercial y are sobrant, avans enviárem cambis y are 'ls paguém, y á axó los hi dihém, que per més que de 1869 á 72 tinguerem 459 milions de pessetas de *dèficit* comercial, y de 1868 á 1871 hi hagué més de 1.000 milions de *dèficit* nacional, com en aqueix temps se portaren molts capitals del exterior á compte d' empréstits fets per l' Estat, per lo Municipi de Madrid y pera obras públicas, fundació de banchs, explotació de minas, arrendament de las de Almadén y venda de las de Río Tinto, los cambis tenían que estar á nostre favor perque venía més capital del extranjer á Espanya que d'Espanya n'anava al extranjer, per més que aqueix capital vingués á constituhir hipotecas contra'ls productes de la nació y á ser

una sangría solta per ahont se filtran los recursos de la mateixa. Los *déficits* comercials de 1883 á 1886, com ja no hi havía empréstits ni venian recursos del extranjer, á aquest li pagárem los *déficits* ab l' altre que teníam acunyat. ¿Volen mès probas nostres lectors de lo que es la ciencia económica lliurecambista aplicada á las nacions pobres com Espanya? Donchs los en podém donar moltas y molt extensas y concluyents, pero sens perjudici d' estar sempre en la bretxa contra aqueix principi. Son tantas las cuestions d' Hisenda que están sobre 'l tapet en aquestos moments y totas tan graves pera aquesta nació digna de millor sort si hagués tingut bons hisendistas y gobernants, que suspeném ab aquest article lo parlar dels efectes del lliurecambi, que desitjan ressucitar los lliurecambistas després d' estar fa temps cadávre en lo cementiri.

JOAN DE DEU BLAS.

(De «El Fomento Industrial y Mercantil».)

Espigolant

Lo senyor Gamazo ha surtit del ministeri de Foment deixant un cúmul de decrets respecte á la ensenyansa que no durarán ni fins á la cayguda de la fulla.

Y vindrá un altre ministre, que 'n fará tants ó més que ell n' ha fet, pera que tots serveixin pera embolicar encara més la llegislació, que ja necessita d' una biblioteca pera esser consultada.

¿Profit práctich? Cap, perque convindría arrencar de soca y arrel moltas cosas que farían posar lo crit al cel á molts funcionaris y á molts pobles y per aixó no hi está lo govern: prou mals de caps té pera que encara li vinguessin manifestacions y queixas dels pobles.

Per que 's fa alguna cosa pero en lo fons dormir, dormir ab quietut fins que una altra sotregada nos desperti de nostre ensopiment.

⁂

No fa gayres dias deya *El Liberal* del senyor Sagasta: «Lo senyor Sagasta se mor en política fins sense hereu.» ¡Trista mort, la del que no deix sisquera una persona que reculli la seva herencia!

Nos sembla que va equivocat *El Liberal* perque 'l senyor Sagasta nombrará hereu y aquest será lo senyor Moret.

Y no volèm fer pronóstichs, empró la cayguda que ha sapigut fer dar lo senyor Sagasta á Gamazo, prova los nostres pressentiments. N' es mestre aquesta vella guineu de saber inutilisar homes; es com un autor dramátich que no tingui talent empró que domini las taulas, té recursos d' efecte que impresionan al públich y 'l fa aplaudir sense ganas.

Vegis sino qui havía de dir quinze dias enrera que l' autor del estat escepcional en que 's troba la prempsa havía d' ésser lo mateix que desacreditès aquest règimen.

Perque la veritat es que aixís resulta de lo ocorregut á Madrid: Si un Capitá general, en temps d' estat de siti pot esser befat per un periodista ab tal de que aquest siga diputat, ja no cal més que fer una cosa als demès diaris: posar un anunci dihent en lloch de *se necessita un aprenent*; *se necessita un diputat, y tuti contenti.*

Quan succeheixen aquestos cassos es quan se fá perdre la noció de las cosas justas al poble: aquést no podrá may compendre aquest fet: que una denuncia contra un funcionari feta per un diari sigui punible si no té un diputat que 'n respongui y que si 'l té se pugui burlar de la gent.

¿Qué ho diu la Constitució? Donchs prevenirho y no exposarse á semblants fets.

CRÓNICA

Ahir se feu una prova d' una nova iluminació en lo Teatre Fortuny: los antichs metxeros han sigut mudats per bechs «Universals», una variació de l' «Auer», y 'l teatre resultà ab una hermosa y abundant claror.

Solsament que, com en dit teatre lo baf del fumar ha ennegrit motlluras, papers y parets, lo contrast entre tanta lluminaria y tant deslluhiment es desconsolador.

Mes bruts encara se troban los corredors y dependencias; ja al entrar, la paleta dels mestres de casas ha deixat grans espays sense emblanquinar sisquera y aquesta dessidia fora facilment curada. No fentho, se dona molt mala idea del carinyo que 's porta á aquella propietat particular que fou un dia feta en profit de la cultura de la població.

—

La dotzena de firayres que establiren las sevas paradas á la plassa del Mercat pera la fira d' Octubre, ahir plegaren velas y 's retiraren dels llochs destinats á la venda.

Ja era hora, perque fins ara la tal fira (de nom) no porta més que perjudicis á la població y molt directament á la caixa municipal y tant es aixís que la dotzena de firayres que han vingut, han aportat al municipi uns onze duros, y lo que s' ha deixat de cobrar per llochs de venda á la plassa, que no han estat ocupats per las verduleras ù hortelans, no deixá de pujar á quaranta ó cinquanta pessetas diarias. Vegis donchs, si es convenient lo suprimir la tal fira d' Octubre.

En vista de tals resultats es convenient que l' Ajuntament prengui l' acort, si es que encara no ho hagi fet, de anular la fira d' Octubre.

Aquest acte també sería fer economías.

—

La brigada municipal está ocupada en l' arreglo del trós de carretera desde 'l portal del Roser fins al Cementiri nou y també 's tiran cabassades de matxaca al arrabal de Santa Anna y plassa del Teatro.

—

Per l' actual empresa del Teatre Fortuny s' han repartit áquets últims dias al públich los prospectes anunciant la companyía dramática que dissapte fará son debut en aquell colisseu.

Dits prospectes están tirats als acreditats tallers d' imprempta y litografía de nostre particular amich don Eduart Navás, y son una mostra de la acertada direcció que domina en tots quants treballs surten d' aquell establiment.

—

En la botiga de flors que 'l conegut horticultor y floricultor don Pere Marsal té al carrer Major, continua la exposició de fruytas que 's van cambiant periódicament, cridant la atenció en aquestos últims dias una colecció de peras veyentshi las més selectas classes entre las que 's contan las tant celebradas «Beurrées».

La referida exposició ve excitant la curiositat dels numerosos tranzeunts del carrer Major.

—

La campanya de la brisa, iniciada per la Associació Agrícola de Reus y sa comarca, se pot donar casi per terminada en quant á la seva primera etapa ó sía encupar la referida brisa, per lo qual la Comissió que entén en ditas operacions ha acordat tancar los cups per tot lo dilluns 31 del actual mes, atés á que casi tothom ha trescolat ja, avisantnos que fessim públich dit acort, á fí de que, los que desitjin secundar lo moviment de la Associació Agrícola que tant de ressó ha trobat en la classe pàgesa, puguin ferho per los dias que faltan del present mes, passat lo qual la referida comissió se veurá impossibilitada d' admetre cap més sach de brisa.

Lo que ab gust comuniquém á la classe agricultora á fí de que tingui lloch de obrar en benefici de sos interessos.

—

En tot lo que falta del present mes, la Companyía dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelana y Fransa deixará establertas en la seva xarxa unas tarjetas d' abono trimestral, semestral y anyal que permeterán viatjar ab gran economía en los trajectes pera 'ls que sian solicitadas y empendre y terminar los viatjes en cualsevol de las estacions compresas en dits trajectes.

Ditas tarjetas serán personals é instransferibles, y haurán de portar adherit al costat lo retrato en fotografía dels interessats, pera lo quàl haurán aquestos d' acompanyarlo al solicitar aquellas. Lo retrato haurá de ser de dimensió ordinaria (10 centímetros d' alt per 6 d' ample) y presentats en paper ó sia sense estar enganxat á la cartulina.

Las peticions de tarjetas d' abono haurán de ferse ab vuyt dias de anticipació per lo menos, per medi d' un imprès que facilitarán totas los estacions de la Companyia.

Per la mateixa Companyía s' establirán al mateix temps bitllets d' anada y tornada de 2.ª y 3.ª classes á preus reduhits, que 's despàtxarán en la estació de Barcelona y Despaig Central pera las següents: fins á Vilanova, Vilafranca, Sant Celoni y Blanes inclussius, y en totas aquestas pera aquella, en la tarde de la vigilia dels dias festius y en aquestos mateixos quan se reuneixin dos ó més d' ellas, y serán valeders pera tornar los dias de festa y en lo matí del endemà.

Ab los dos serveys especials que quedan indicats, lá Companyía de Tarragona à Barcelona y Fransa pot considerarse á la altura de las que més s' afanyan en donar facilitats al públich; per lo que es d' esperar que aquest li fará justicia aprofitantse de las ventatjas que ab los referits serveys li ofereix.

Lo servey d' anada y tornada á preus reduhits que s' estableix pera las estacions de Vilanova, Vilafranca, Blanes y Sant Celoni, forà convenient que s' ampliès fins á nostra ciutat, ja que aixó, á més de resultar de gran conveniencia pera 'l comers y pera 'l públich en general, no dubtém havía de redundar en benefici de la empresa.

—

Lo vent que regná dias enrera asseсá en los boscos gran cantitat de rovellons, essent aquesta la causa de la escassetat que dels mateixos se nota en nostre mercat.

—

En lo poble de Sant Antoni de Vilamajor s' han rotulat en catalá algunas dels carrers y s' ha posat en una plassa 'l nom de «Plassa de Catalunya». Sembla que altres pobles segueixen lo mateix exemple que desitjém tinga molts imitadors, perque aixís nos treurém una de tantas vergonyas del centralisme catalá.

—

Si 's reuneixen suficient número de senyors regidors avuy á dos cuarts de vuyt del vespre celebrará sessió de primera convocatoria l' Exom. Ajuntament.

—

Traduhím de *El Magisterio Español* de Madrid:

«En las últimas guerras, tant desastrosas pera la patria, s' han concedit 9 500 creus pensionadas al exércit y 600 á la marina ¿A quants mestres s' ha pensionat per sas victorias contra la ignorancia?

Fa temps que aquí van cambiats los papers.»

—

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la cantitat de pessetas 882'91.

Crónica teatral

Barcelona 24 Octubre 1898.

No ha pogut ser mes brillant lo coronament de la campanya artística empresa en lo teatre de Novetats per una companyia d' ópera italiana, calificada de «primísimo cartello» per los mateixos *dilletanti*, baix la magistral batuta del mestre Goula (pare).

Dissapte á la nit s' anunciá la «Lucia de Lammermoor», à benefici de la célebre diva D.ª Josephina Huguet y 'l teatre 's vegé plé de gom á gom.

Conegoda de tots los lectors la fama d' aquesta eminent artista, fama guanyada ab sa aplicació en l' estudi y son amor al art, no es menester que repeteixi la seguretát ab que ataca totas las notas, en tots sos registres, la facilitat en que passa de una á altre corda y la manera ab que broda alguns números de sa «particella» ab notas aflautadas, arpegis y trinos de russinyol.

Lo «rondo» número que s' espera ab mes dalit, fou lo que mes s' aplaudí y ab tanta insistencia, que 'l públich no s' acontentava sense una repetició que per fí no va venir.

La senyora Huguet acabada la ópera, va cantar lo «Bolero» de la ópera «Las vísperas sicilianas», la «Mishoury» de la ópera «Gli pescatori di perle» y la cansó andalusa «Los ojos negros» del mestre Caballero, números que valgueren á la beneficiada molts y merescuts aplausos. Al final del primer y al apareixer al palco escénich fou obsequiada ab un gran número de «bouquets» de flors, coloms y coronas de llorer y poesías que sortían de tots los indrets del teatre, quedant completament encatifat lo pis del palco escénich de flors y fullas.

Al presentar los regalos al pùblich, poguerem anotar que hi havia 14 artístichs y preciosos rams de flors naturals, un estoig contenint un servey pe café cumplert ab sa corresponent safata, tot de plata; dos artístichs gerros de bronze; una bonica targetera també del mateix metall; un servey de refrescos, de cristall fí; un fonógrofo ab una planxa ahont hi havía escrita la dedicatoria; un florero montat ab or; uns hermosos gemelos d' or y marfil; un corte de vestit de seda negra: dos petxinas ab quadros al oli; tres joyeros y una lira d' or, ab brillants, ofrena de varis de sos admiradors.

Al sortir la beneficiada del teatre, un numerós aplech d' espectadors que l' esperavan esclatá en frenetichs picaments de mans y junt ab una banda de música l' acompanyaren fins á sa casa essent iluminada la comitiva ab varis atxas de vent.

Lo que la beneficiada 'ns feu disfrutar sentint sa privilegiada veu, fará que d' ella ne guardém bon recort, pero segurament las provas de simpatía y admiració que ella rebé del públich, no li permeterán oblidar lo nou llorer que ha obtingut en sa triomfant carrera.

⁂

Lo segon acte d' «Els Concients»

La mateixa nit en que á «Novetats» se celebrava 'l benefici de la Huguet, al «Lírich» tenía lloch l' estreno del darrer drama d' Ignasi Iglesias, «Els Concients».

Tres únichs personatjes, dos homes y una dona intarvenen en la execució d' aquesta obra, d' ideas simbolistas.

No soch dels iniciats en aquest nou art, y com no mes vareig veurer lo segon acte, francament, no puch dir si va bé ó nó.

L'estat psíquich dels personatjes de «Els Concients», es d' aquells que no facilment arriba á entendre 'l públich y per lo tant las corrents d' espectació y fredor que interceptan tota comunicació entre l' espectador y actors, necessáriament resulta perjudicial pera l' autor, á qui se li han d' esgatimar aplausos que tindría ben merescuts per la bellesa d' algunas de sas ideas y per la forsa dramática d' algunas de sas escenas.

No obstant, al final d' aquest, l' autor fou cridat al palco escénich en mitj de generals aplaudiments.

Varietats

Carta oberta

A la més ingrata dona
de las moltas que conech...

Si es que hi ha un Deu, Pilareta
perdó d' ell no pots tenir,
per lo molt qu' has fet glatir
el cor d' eix humil poeta
que en ferme molt catalana (*)
demostrat á cada instant
l' amor intens, sacre-sant
que monts y castells aplana...
Puig de seguir com fas ara:
indiferent, ab menys-preu
ab l' home que á tota arreu
pot anar ben alt de cara,
y que 't segueix nit y dia
enamorat com un boig
¿perqué li negas el goig
de poguerte dir:—*Aymia?*
Si es tú d' entre las xicotas,
de las moltas que conech,
l' única que viurhi crech
ab las alegrías totas
que pot dar l' invilit mon
en eixa atzerosa vida...
cauterísam la ferida
qu' ab els orats me confón.
Dém una sola esperansa
pera posarne aixís fí
al mèu may parar sofrí'
qu' á la revenja m' atansa.
Una somrisa d' amor
ab que jo pugui compéndrer
qu' al últim me vols entèndrer,
vida meva del mèu cor.
No vulgarisant arréu
la meva humilt «carta oberta»
que dels odis que 'm desperte
pot raspóndren sols mon Déu...

SALVADOR BORRUT Y SOLER.

Secció oficial

Associació Agrícola de Reus y sa comarca

La Junta Directiva de la mateixa avisa á tots los agricultors, en benefici dels mateixos, que 'ls cups pera rebre la brisa estarán oberts fins dilluns 31 del present mes, lo que se 'is avisa per son govern y á fi de que 'ls que desitjin encupar la brisa puguin tenir lloch de trescolar y encupar dita mercadería.

Reus 25 Octubre 1898.—Lo President accidental, Pau Casas Carnicer.

Anunci

Nombrat per la Arrendataria de Contribucions de la provincia Recaudador d' aquesta ciutat y son partit, ho faig públich per medi del present anunci á fi de que arribi á coneixement de tots los contribuyents, devent advertir pera que ningú pugui alegar ignorancia que 'l local destinat á Oficina 's troba establert en lo carrer de Santa Agna número 24.

Reus 25 d' Octubre de 1898.—Lo Recaudador, Francieco Sanchez.

(*) Sense «requiebros».

Registre civil

del dia 24 d' Octubre de 1898

Naixements

Joseph Cavallè Arandes, de Salvador y Teresa.—Joseph Sugrañes Nogués, de Joseph y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Evarist.
Sant de demá.—Sant Vicens.

Secció comercial

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 23

De Cette en 22 hs. v. América, de 439 ts., c. Ballester, ab bocoys buyts, consignat á don Emili Borrás.

Despatxadas

Cap.

Entradas del dia 24

De Barcelona y Palomós en 22 hs. vapor danés J. C. Tacabsen, de 760 ts., c. Bech, ab tránzit, consignat als senyors Vda. de P. Ferrer y Mary.

De Marsella y Barcelona en 4 ds. v. Cabo Espartel, de 800 ts., c. Foruria, ab barrils cloruro, consignat á don Mariano Peres.

De Blanes en 2 ds. llaut Santo Cristo, de 16 ts., c. Arnijas, ab efectes, consignat á don Joan Mallol.

De Cette en 23 hs. v. Correo de Cartagena, de 258 ts , c. Cardona, ab bocoys buyts, consignat als senyors Vda. de P. Ferrer y Mary.

De San Remo en 9 ds. gol. italiana Constanzo Tita, de 124 ts., c. Constanzo, ab bocoys buyts, consignat als senyors Sanromá y fills.

Despatxadas

Pera Cette y esc. v. América, ab carga general.

Pera Bilbao y esc. v. Cabo Espartel, ab carga general.

Pera Port-Vendres pail. francès Anna, ab ví.

Pera Copenhague y esc. v. danés J. C. Jacobsen, ab ví.

Pera Liverpool y esc. vapor Pinzón, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

nterior	56'37	Cubas del 86	67'12
Exterior	'	Cubas del 90	51'25
Colonial	'	Aduanas	89'37
Norts	24'15	Ob. 5 0[0 Almansa	80'57
Fransas	26'37	Id. 3 0[0 Fransa	41'87
Filipinas	77'50		

PARIS

Exterior	40'65	Norts	

GIROS

París	51'	Londres	38'25

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	56'40	Aduanas	89'25
Exterior	'	Norts	24'10
Amortisable	'	Fransas	26'35
Cubas 1896	67'12		
Cubas 1890	51 37	Obs. 6 0[0 Fransa	'
Exterior París	40'80	Id. 3 0[0 »	42'25

GIROS

París	51'	Londres	38'20

Ordres de Bolsa peraBarcelona, Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.

Anuncis particulars

De nuvis

Dintre de pochs dias se pendrán los dits entre una respectable senyora, viuda d' un acaudalat banquer de la ciutat comtal y un distingit jove d' aquesta localitat.

Entre 'ls innumerables presents que ha rebut la futura nuvis, figura un bonich trajo de CHEVIOT INGLÉS comprat á la casa PORTA.

ESCOLA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador de fondos provincials y municipals

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment á la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y comercial.

Segon. Apendre, baix un procediment práctich, la TENEDURIA DE LLIBRES pera poguer desempenya ab acert lo delicat cárrech de TENEDOR DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS y ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÁLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S' organisa y 's porta la comptabilitat de casas de comers en sos propis escriptoris, y 's resolen consultas sobre organisació de comptabilitats especials.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, qubrancia, relaxació (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menos feu ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las mes de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sufreix aquesta dolencia orgànica, que apareix moltas vegadas insensiblement y per relaxacia natural dels teixits, ó be á censecuencia d' un esfors voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament á una mort horrile; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ù obertura que deix passar l' intestí pera efectuarse la estrangulació del mateix

Consecuencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja las suficient pera aliviar sa dolencia, qua nno es aixís, sino que es precís que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanismé, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cautchou, ab resort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants omopláticns pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obessitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab clarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que 's trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust á preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIFOLL

Carrer de S. Joan, 18, 2.on Reus.

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Llista del personal de la companyía

QUE DIRIGEIX LO PRIMER ACTOR

D. WENCESLAO BUENO

Actrius: Sra. D.ª Carme Argüelles.—Sra. D.ª Felissa Boisgontier.—Sra. D.ª Pilar Cebrián.—Srta. D.ª Pilar Cuervo.—Srta. D.ª Pilar Esquerra.—Srta. donya Florentina Esquerra —Srta. D.ª Elissa Garrigós.—Srta. D.ª Filomena G. Boisgontier.—Srta. D.ª Eugenia Mollar.

Actors: D. Frederich Augusto.—D. Wenceslao Bueno.—D. Casto Casielles.—D. Pau Chaves.—D. Joseph Gil.—D. Carmelo Mas.—D. Carles Miralles.—D. Francisco Peluzzo.—D. Joseph Piñeiro.—D. Pere Rubio.

Apuntadors: D. Joan Chacón y D. Enrich Cazorla.—Representant de la Empresa: D. Carmelo Mas.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y ercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dispt s, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m.(per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
1'58 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m —2 t.—7'01 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREU-RE U

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De id. per Sant Vicens,	1'30 t.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'45 m.
De id. id.	1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	2'30 n.
De Lleyda y Huesca	7'30 n.
Dels pobles servits per peatons	9'00 m.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera id. y extranjer, per Tarragona, 7 tarde.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera Tarragona, per Sant Vicens, á las 5 m.
Pera Tarragona, Valencia, Murcia y Andalusía, 7 nit.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Aragó, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1 t.
Los pobles servits per peatons á las 11'30 m.

Nota.—Deu tenirse present que tots los barcos que portan tropas de refors á las Antillas y Filipinas, portan també correu.

HORAS DE DESPAIG

Certificats de deu á onze matí y de 5'30 á 6'30 tarde.
Valors declarats y objectes assegurats de deu á onze matí y de 5'30 á 6 tarde.
Apartats de 9'30 á 11'30 matí y de 3 á 3'30 tarde y de 7'30 á 8 nit.
Llista de Correus de deu á 11'30 matí y de 3 á 3'30 t.
Reclamacions de deu á detze matí.
Nota.—Entrega de valors las mateixas horas de despaig.

SERVEY DE BUSSONS

Los dels Estanchs se recullen á las 12 del matí 6 de la tarde y 9 de la nit, lo de la Administració 5 minuts avans de la sortida de las expedicions y 'ls de las Estacions á la arribada dels trens correus.

Los impresos, mostras, periódichs, papers de negocis y medicaments deuhen entregarse á má en la Administració.

SERVEY DE LA CARTERÍA

Los Carters surten á distribuhir la correspondencia á las 9 y 11'30 del matí—3 de la tarde y 8 de la nit.

Reus á primer d' Octubre de 1898.—L' Administrador, Luci Reso

PERAA DOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS
LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS
COM ADOB FOSFATAT
GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRAT

SALES DE STASSFURT
COM ADOB POTASSICH
EN LAS FORMAS DE
SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA
SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,
KAINITA, ETC:

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader — baix garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA
ADOBAZOAT
DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo
A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA